

PODSTAWOWE WIELKOŚCI MAKROEKONOMICZNE I ZMIANY ORGANIZACYJNO-PRAWNE W SEKTORZE BANKOWYM W III KWARTALE 2005 ROKU^{*)}

OTOCZENIE MAKROEKONOMICZNE

Oficjalne stopy: rezerwy obowiązkowej i procentowe

Tabela 1. Stopa rezerwy obowiązkowej i podstawowe stopy procentowe NBP w III kwartale 2005 r.

%	do 27.07.05	od 28.07.05 do 31.08.05	od 1.09.05	Zmiana w p.p. (1.07-30.09.05)
Stopa rezerwy obowiązkowej	3,50			bez zmian
Stopa kredytu lombardowego	6,50	6,25	6,00	-0,50
Stopa redyskonta weksli	5,50	5,25	4,75	-0,75
Stopa referencyjna	5,00	4,75	4,50	-0,50
Stopa depozytowa	3,50	3,25	3,00	-0,50

Źródło: Dziennik Urzędowy NBP.

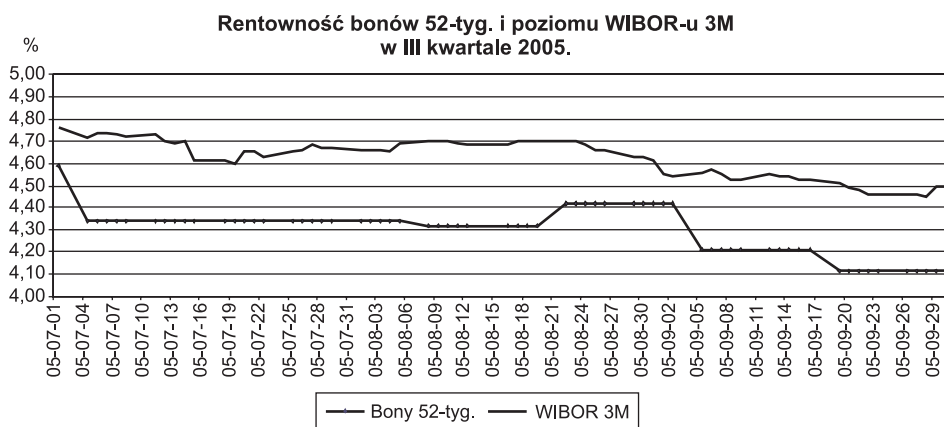
^{*)} Autorka jest pracownikiem Departamentu Analiz w Bankowym Funduszu Gwarancyjnym.

W III kwartale 2005 r. Rada Polityki Pieniężnej dwukrotnie obniżyła podstawowe stopy procentowe NBP – stopę redyskonta weksli łącznie o 0,75 punktu procentowego (p.p.), a pozostałe stopy procentowe o 0,50 p.p. RPP utrzymała łagodne nastawienie w polityce pieniężnej.

Stopa rezerwy obowiązkowej nie zmieniła się w omawianym okresie, a oprocentowanie środków rezerwy obowiązkowej wynosi od 1 maja 2004 r. 0,9 stopy redyskontowej weksli.

Podstawowe rynkowe stopy procentowe

Wykres 1

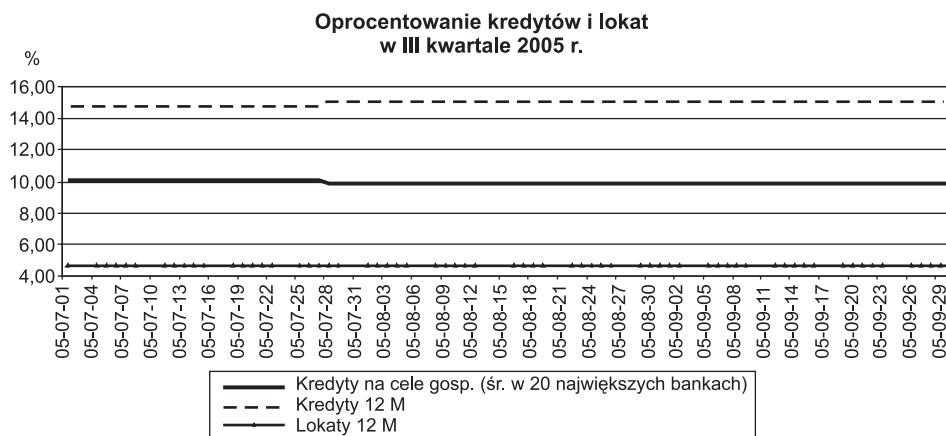

Źródło: Dane publikowane w „Rzeczpospolitej”; opracowanie własne.

- ❖ W III kwartale 2005 r. – w porównaniu z II kwartałem br. – średnia rentowność 52-tygodniowych bonów skarbowych obniżyła się o 0,81 p.p. do 4,29%. Średni poziom 3-miesięcznego WIBOR-u w okresie lipiec–wrzesień br. wyniósł 4,62% i był niższy od średniej wielkości z II kwartału br. o 0,87% p.p.
- ❖ Średnie oprocentowanie kredytów na cele gospodarcze obniżyło się o 0,13% i wyniosło 9,90%. Zmniejszyło się również oprocentowanie 12-miesięcznych kredytów dla ludności – średnia za III kwartał br. wyniosła 14,96%, tj. o 0,05% p.p. mniej niż w poprzednim kwartale. Nieznacznie zwiększyło się średnie oprocentowanie lokat 12-miesięcznych – z 4,62% do 4,64%.

Kronika

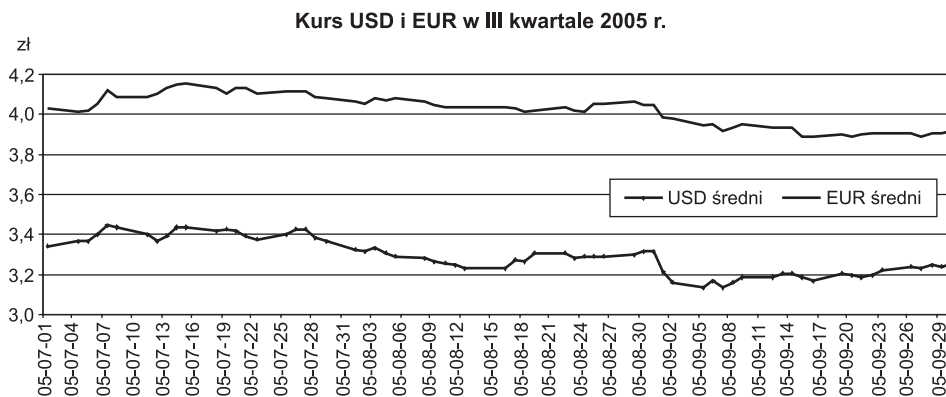
Wykres 2

Źródło: Dane publikowane w „Rzeczpospolitej”; opracowanie własne.

Kursy walutowe

Wykres 3

Źródło: Dane publikowane w „Rzeczpospolitej”; opracowanie własne.

- ❖ W III kwartale br. nastąpiło nieznaczne osłabienie złotego względem dolara amerykańskiego, natomiast wobec euro złoty się umocnił. Średni kurs dolara amerykańskiego wyniósł 3,2935 zł – w stosunku do średniej z II kwartału br. zwiększył

się o 1,4 grosza. Średni kurs euro obniżył się w tym samym czasie o 10,9 groszy i osiągnął poziom 4,0208 zł.

ZMIANY ORGANIZACYJNE W SEKTORZE BANKOWYM

1. Banki komercyjne

Komisja Nadzoru Bankowego w III kwartale br. wydała zezwolenie na:

- ❖ wykonywanie przez Societe Generale SA z siedzibą w Paryżu, za pośrednictwem Spółki SG Consumer Finance SA z siedzibą w Rueil-Malmaison, prawa ponad 75% głosów na WZA Euro Banku SA z siedzibą we Wrocławiu;
- ❖ wykonywanie przez Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) z siedzibą w Sztokholmie prawa ponad 75% głosów na WZA Banku Ochrony Środowiska SA z siedzibą w Warszawie;
- ❖ nabycie przez Dresdner Bank AG przedsiębiorstwa bankowego od banku Dresdner Bank Polska SA z siedzibą w Warszawie.

Zmiany własnościowe i organizacyjne

❖ Informacje o **PKO BP SA**:

- Pod koniec lipca br. PKO BP SA podpisał z PPUP Poczta Polska list intencyjny dotyczący zacieśnienia współpracy w celu stworzenia aliansu strategicznego. PKO BP SA współpracuje już z Poczta Polska jako akcjonariusz Banku Poczтового SA. Poczta posiada 75% akcji Banku, a PKO BP SA 25%. Obie firmy zapowiedziały utworzenie wspólnego zespołu, który w ciągu 2 miesięcy przeanalizuje możliwości rozszerzenia współpracy obu partnerów.
- Od 6 kwietnia do 31 sierpnia br. Skarb Państwa sprzedał pracownikom PKO BP SA ponad 103 mln akcji, które dają 10,34% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Banku. Na koniec sierpnia br. Skarb Państwa był w posiadaniu 51,96% akcji PKO BP SA.

❖ Informacje o **Kredyt Banku SA**:

- Belgijska grupa KBC, inwestor strategiczny Kredyt Banku SA, zamierza otworzyć w Polsce 120 placówek w latach 2006–2008. Koszt inwestycji szacowany jest na 25 mln euro. Oznacza to, że sieć Kredyt Banku SA wzrośnie do ok. 500 oddziałów.
- Kredyt Bank SA i TU Warta będą działać jako grupa bankowo-ubezpieczeniowa. Jeszcze w tym roku ma powstać 13 wspólnych placówek Kredyt Banku SA i Warty. W ciągu 1,5 roku Bank zamierza wprowadzić do 120 swoich punktów agentów ubezpieczeniowych Towarzystwa. Ujednolicone zostanie logo Kredyt Banku SA i Warty. Nowy znak wzorowany jest na logo inwestora strategicznego.

❖ Informacje o **Nykredit Realkredit A/S SA – Oddział w Polsce**:

- 5 września br. działalność operacyjną rozpoczął oddział duńskiego banku hipotecznego Nykredit. Na początek zaoferował on 30-letnie kredyty hipoteczne o

stałej stopie procentowej, które będą udzielane wyłącznie poprzez inne banki. Nykredit Bank Hipoteczny SA funkcjonował dotychczas jako 100-procentowa spółka zależna największego duńskiego banku hipotecznego. Do końca roku aktywa banku mają być przeniesione do oddziału.

❖ **Informacje o Banku Ochrony Środowiska SA:**

- 19 września br. szwedzki SEB ogłosił wezwanie na akcje Banku Ochrony Środowiska SA. Wezwanie potrwa 4 tygodnie. Szwedzi oczekują, że uda im się zgromadzić łącznie 100% akcji Banku. Prezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej poinformował, że Fundusz nie odpowie na wezwanie SEB do sprzedaży akcji Banku.

❖ **Informacje o Banku Handlowym w Warszawie SA:**

- 29 września br. Rada Nadzorcza Banku Handlowego w Warszawie SA wyraziła zgodę na sprzedaż Citigroup wszystkich akcji Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych Banku Handlowego (TFI BH) i firmy Handlowy Zarządzanie Aktywami (HanZA). Druga z firm zajmuje się, oprócz zarządzania aktywami w funduszach inwestycyjnych towarzystwa, także lokowaniem pieniędzy zgromadzonych w portfelach indywidualnych firm i osób fizycznych. Wartość transakcji nie została jeszcze ustalona, ale Citigroup oferuje za obie spółki 44,5 mln dolarów.

❖ **Informacje o Dresdner Bank AG Oddział w Warszawie:**

- Od 1 października br. Dresdner Bank AG będzie prowadził działalność na terenie RP w formie oddziału instytucji kredytowej.

2. Banki spółdzielcze

Komisja Nadzoru Bankowego w III kwartale br. wyraziła zgodę na:

❖ zmianę umowy zrzeszenia:

- Mazowieckiego Banku Regionalnego SA w Warszawie;
- Banku Polskiej Spółdzielczości SA w Warszawie;

❖ połączenie:

- Banku Spółdzielczego w Szczuczynie z Bankiem Spółdzielczym w Rajgrodzie;
- Banku Spółdzielczego w Sulęczynie z Bankiem Spółdzielczym w Sierakowicach;
- Banku Spółdzielczego w Muszynie z Bankiem Spółdzielczym w Krynicy-Zdroju ;
- Banku Spółdzielczego w Chrzanowie z Bankiem Spółdzielczym w Alwerni.

Inne informacje

- ❖ 7 lipca br. Sejm uchwalił przepisy wprowadzające górny pułap oprocentowania kredytów i pożyczek, tzw. ustawę antylichwiarską. Nowelizuje ona kodeks cywilny oraz ustawę o kredycie konsumenckim i ogranicza dopuszczalną wysokość odse-

tek do czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. Za stosowanie odsetek przekraczających wprowadzony limit przewidywana jest kara 2 lat więzienia. Według uchwalonych przepisów, maksymalny koszt prowizji i opłat związanych z kredytami konsumenckimi nie będzie mógł przekraczać 5% wartości pożyczki. W dniu 8 sierpnia br. ustawa została podpisana przez prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego.

- ❖ PKO BP SA awansował w rankingu 1000 największych banków świata magazynu „The Banker” z 292 miejsca w 2004 r. na 247. Poza PKO BP SA w zestawieniu znalazły się jeszcze BGŻ SA (882 pozycja) i BGK (940). Siedmiu innych dużych polskich banków magazyn nie uwzględnił, ponieważ ich właścicielami są instytucje zagraniczne.
- ❖ Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa, Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych SKOK oraz Towarzystwo Ubezpieczeń SKOK Zycie zamierzają utworzyć Bank Oszczędnościowo-Kredytowy (BOK). Nowa instytucja koncentrowałaby się wyłącznie na obsłudze systemu kas. Wniosek o wydanie licencji na utworzenie banku przez grupę SKOK został złożony w grudniu zeszłego roku. Kapitały Banku Oszczędnościowo-Kredytowego (BOK) mają początkowo wynieść 30 mln zł, czyli powyżej minimum wymaganego przez prawo bankowe. Należący do SKOK bank nie będzie posiadał sieci placówek ani prowadził obsługi klientów indywidualnych.
- ❖ Narodowy Bank Polski uruchomił Narodowe Centrum Certyfikacji. Będzie ono pełniło funkcję głównego urzędu wydającego certyfikaty na potrzeby kwalifikowanego (bezpiecznego) podpisu elektronicznego w Polsce. Na mocy podpisanej pod koniec lipca br. umowy pomiędzy NBP a resortem gospodarki, centrum będzie m.in. wydawało zaświadczenia potrzebne do stosowania bezpiecznego podpisu elektronicznego. Przez ostatnie cztery lata taką rolę pełniła spółka Centrast, w której NBP miał 82% udziałów. Spółka ta została zlikwidowana.
- ❖ Jak wynika z ankiety przeprowadzonej przez agencję Reutera wśród analityków makroekonomicznych zajmujących się gospodarkami Europy Środkowowschodniej, czeski bank centralny najlepiej komunikuje się z rynkiem finansowym (otrzymał 8 punktów w 10-stopniowej skali). Banki ze Słowacji i Polski zajęły ostatnie miejsce z oceną na poziomie 6. Niska nota NBP wynika z zastrzeżeń analityków wobec sprzecznych sygnałów wysyłanych przez poszczególnych członków Rady Polityki Pieniężnej. W ocenie skuteczności NBP wypadł lepiej. Dostał 7 punktów – tyle samo, ile Słowacja, a o 1 punkt więcej od Węgier. Również pod tym względem najwyższej oceniony został bank centralny Czech. Analitycy uznają go ponadto za bank działający w sposób najbardziej przejrzysty – uzyskał za to 8 punktów. Polska i Słowacja dostały 7 punktów, a Węgry 6.
- ❖ W związku ze strategicznym i rosnącym znaczeniem prowadzonych w NBP badań naukowych, prezes Narodowego Banku Polskiego objął bezpośredni nadzór nad departamentami badawczymi NBP: Departamentem Analiz Makroekonomicz-

nych i Strukturalnych oraz Biurem Badań Makroekonomicznych. Dotąd pracę tych jednostek nadzorował wiceprezes Krzysztof Rybiński. Obecnie będzie on odpowiadał za Departament Emisyjno-Skarbcowy oraz Systemu Płatniczego.

- ❖ Akcje UniCredito Italiano zostały dopuszczone do obrotu publicznego w Polsce. Włoski bank skorzystał z procedury wejścia do obrotu publicznego na podstawie tzw. jednolitego paszportu europejskiego, na podstawie prospektu emisyjnego zatwierdzonego przez włoski nadzór giełdowy Consob. Do obrotu publicznego w Polsce wprowadzono 6,33 mld istniejących akcji oraz 4,49 mld akcji nowej emisji.
- ❖ 9 września br. na III Kongresie Jedności Polskich Banków Spółdzielczych rozważano możliwość zwiększenia udziału tych banków do 15% w rynku z obecnych 5,5% w warunkach rosnących oczekiwań klientów, coraz większej presji konkurencyjnej ze strony instytucji komercyjnych, Poczty Polskiej oferującej usługi finansowe, a także spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.

Źródła informacji:

1. www.nbp.pl
2. „Rzeczpospolita”, „Parkiet”, „Gazeta Bankowa”, „Puls biznesu” – lipiec-wrzesień 2005 r.

